

ZARZĄDZENIE NR 31/2026
PREZYDENTA MIASTA KUTNO

z dnia 19 lutego 2026 r.

w sprawie przyjęcia planu opiekuńczo-wychowawczo-edukacyjnego realizowanego przez
Żłobek Miejski „Wesoła łąka” w Kutnie

Na podstawie art. 30 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2025 r. poz. 1153 i 1436) i art. 6d ustawy z dnia 4 lutego 2011 r. o opiece nad dziećmi w wieku do lat 3 (Dz. U. z 2025 r. poz. 798) w związku z § 7 rozporządzenia Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 13 grudnia 2024 r. w sprawie standardów opieki sprawowanej nad dziećmi w wieku do lat 3 (Dz. U. 2024 r., poz. 1882) **Prezydent Miasta Kutno zarządza, co następuje:**

§ 1. Przyjmuje się plan opiekuńczo-edukacyjno-wychowawczy realizowany przez Żłobek Miejski „Wesoła łąka” w Kutnie, który stanowi załącznik do niniejszego zarządzenia.

§ 2. 1. Realizację planu powierza się Dyrektorowi Żłobka Miejskiego „Wesoła łąka” w Kutnie.

2. Nadzór nad realizacją planu powierza się Naczelnikowi Wydziału Edukacji.

§ 3. Zarządzenie wchodzi w życie z dniem podpisania.

Prezydent Miasta Kutno

Mariusz Sikora

**PLAN OPIEKUŃCZO-WYCHOWAWCZO-EDUKACYJNY
Żłobka Miejskiego „Wesoła łąka” w Kutnie**

I SPECYFIKA INSTYTUCJI

II CELE OPIEKUŃCZO-WYCHOWAWCZO-EDUKACYJNE

III METODY PRACY Z DZIEĆMI

IV HARMONOGRAM STAŁYCH I ZMIENNYCH ELEMENTÓW DNIA

V PLANOWANE AKTYWNOŚCI EDUKACYJNE

VI WSKAZÓWKI METODYCZNE DLA PERSONELU

**I SPECYFIKA INSTYTUCJI
(zgodnie ze *Standardem I.2.*)**

Nazwa instytucji: **Żłobek Miejski „Wesoła łąka” w Kutnie**

Organ prowadzący: **Gmina Miasta Kutno**

nr wpisu do rejestru: **12467/Z**

1. LOKALIZACJA

Adres: 99-300 Kutno, ul. Doktora Antoniego Troczewskiego 2

Dostęp do środków transportu: w bezpośrednim sąsiedztwie Żłobka zlokalizowane są przystanki autobusowe obsługiwane przez komunikację miejską. Dla rodziców dostępny jest bezpłatny parking przed budynkiem Żłobka.

Bliskość terenów zielonych: na terenie Żłobka znajduje się plac zabaw oraz ogród.

2. STRUKTURA I ZASOBY

Liczba miejsc: 100

Grupy:

I grupa „Żabki”

II grupa „Biedronki”

III grupa „Pszczołki”

IV grupa „Motylki”

Przestrzeń zewnętrzna: przestrzeń zewnętrzna Żłobka została funkcjonalnie podzielona na dwie starannie zaplanowane strefy, które wspierają wszechstronny rozwój dzieci poprzez zabawę, kontakt z przyrodą oraz twórcze działania na świeżym powietrzu.

a) Plac zabaw z bezpieczną nawierzchnią.

To przestrzeń stworzona z myślą o codziennej aktywności ruchowej najmłodszych. Wyposażona w odpowiednie urządzenia zabawowe, umożliwia dzieciom radosną i bezpieczną zabawę. Dzięki specjalnej nawierzchni amortyzującej upadki, miejsce to zapewnia wysoki poziom ochrony oraz komfort użytkowania, sprzyjając rozwojowi sprawności fizycznej, koordynacji i integracji rówieśniczej.

b) Ogród edukacyjno-rekreacyjny.

Druga strefa to zielona przestrzeń łącząca relaks z edukacją. Znajdują się tu: trawnik idealny do odpoczynku i swobodnej zabawy, drewniany domek zachęcający do kreatywnych scenariuszy zabaw, kuchnia błotna wspierająca rozwój sensoryczny oraz leżaki, na których dzieci mogą odpoczywać na świeżym powietrzu. Ważnym elementem ogrodu jest warzywniak, w którym dzieci mają okazję poznawać rośliny, obserwować ich wzrost i aktywnie uczestniczyć w prostych pracach ogrodniczych, ucząc się troski o naturę i cykliczności przyrody.

Cała przestrzeń zewnętrzna została zaprojektowana tak, aby wspierać naturalny rozwój dzieci, umożliwiać im różnorodne formy aktywności oraz zapewniać bezpieczne i inspirujące środowisko do codziennych doświadczeń.

3. KIEROWNICTWO I KONTAKT:

Dyrektor: Małgorzata Łaszewska

Kontakt:

tel.: 24 337 10 30

e-mail: zlobekkutno@wikom.pl

4. CHARAKTER I METODY PRACY:

Metodyka: W Żłobku kładziemy duży nacisk na indywidualne podejście do każdego dziecka oraz wspieranie jego naturalnego rozwoju poprzez zabawę i doświadczanie świata. Pracujemy w oparciu o plan opiekuńczo-wychowawczo-edukacyjny, który sprzyja rozwijaniu samodzielności, ciekawości i pewności siebie. Zajęcia prowadzone są w sposób elastyczny, dostosowany do wieku i możliwości dzieci, z uwzględnieniem ich potrzeb emocjonalnych, poznawczych i ruchowych. Opiekunki wykorzystują różnorodne metody aktywizujące, takie jak opowieści ruchowe, zajęcia muzyczno-ruchowe czy zabawy paluszkowe.

5. BEZPIECZEŃSTWO I DOSTOSOWANIE DO POTRZEB DZIECI

Dostosowanie obiektu: Żłobek jest przystosowany do potrzeb osób z niepełnosprawnościami – w budynku znajduje się winda, która zapewnia swobodny dostęp do wszystkich kondygnacji.

Monitoring: Żłobek jest wyposażony w system monitoringu wizyjnego, który obejmuje wnętrza sal dydaktycznych, szatnie przeznaczone dla dzieci, a także teren zewnętrzny – plac zabaw oraz parking.

6. PROGRAMY EDUKACYJNE I OPIEKUŃCZE

Rodzaje aktywności:

Zajęcia i zabawy organizowane są przez wykwalifikowane opiekunki, które codziennie przygotowują różnorodne aktywności dostosowane do wieku i możliwości dzieci. Prowadzone są naprzemiennie zajęcia ruchowe i spokojniejsze – np. zabawy muzyczno-ruchowe, prace plastyczne, słuchanie bajek czy zabawy manipulacyjne. Często dzieci wychodzą na świeże powietrze – do ogrodu żłobkowego lub na spacer w pobliżu placówki. Zajęcia dodatkowe (np. rytmika, teatryki zewnętrzne) mogą być organizowane wyłącznie za zgodą rodziców, przy zachowaniu zasad bezpieczeństwa i komfortu dzieci.

Dostęp specjalistów:

Personel placówki uważnie obserwuje rozwój dzieci i reaguje na pojawiające się trudności lub sygnały mogące wskazywać na potrzebę dodatkowego wsparcia. W sytuacjach budzących wątpliwości, rodzice są niezwłocznie informowani oraz otrzymują pomoc w zakresie wskazania odpowiednich instytucji lub specjalistów, do których mogą się zwrócić w celu przeprowadzenia dalszej diagnozy lub konsultacji. Działania te podejmowane są z myślą o zapewnieniu dziecku optymalnych warunków do dalszego harmonijnego rozwoju.

II CELE OPIEKUŃCZO–WYCHOWAWCZO–EDUKACYJNE (zgodnie ze *Standardem I.1. oraz Konwencją o Prawach Dziecka*)

1. CELE OGÓLNE

- a) Zapewnienie każdemu dziecku prawa do bezpiecznego środowiska opieki, opartego na szacunku, trosce i wolności od przemocy w jakiegokolwiek formie.
- b) Respektowanie prawa dziecka do rozwoju w jego indywidualnym tempie, z uwzględnieniem unikalnych możliwości, potrzeb i zainteresowań.
- c) Uznanie dziecka za pełnoprawnego uczestnika relacji społecznych, mającego prawo do wyrażania własnych myśli, uczuć i decyzji w codziennym życiu żłobka.
- d) Wspieranie tożsamości dziecka, w tym jego języka, kultury, pochodzenia rodzinnego i przekonań.
- e) Zagwarantowanie każdemu dziecku dostępu do działań wspierających rozwój poznawczy, emocjonalny, społeczny i ruchowy w atmosferze radości, swobody i poszanowania.

2. CELE SZCZEGÓŁOWE

2.1. W zakresie poszanowania godności i praw dziecka

- a) Kształtowanie postaw dorosłych i rówieśników opartych na szacunku wobec uczuć i potrzeb dziecka – bez przemocy, oceniania i poniżania.
- b) Budowanie relacji opartych na dialogu i wzajemnym słuchaniu – dziecko jest wysłuchane i traktowane z powagą oraz empatią.
- c) Tworzenie przestrzeni, w której dziecko może swobodnie i bezpiecznie wyrażać siebie – zarówno werbalnie, jak i niewerbalnie.
- d) Uznawanie i wspieranie tożsamości dziecka poprzez szacunek dla jego imienia, języka, rytuałów rodzinnych i przekonań.

2.2 W zakresie prawa do rozwoju i nauki przez zabawę

- a) Codzienne wspieranie rozwoju dziecka poprzez różnorodne formy zabawy – swobodnej, sensorycznej, konstrukcyjnej i symbolicznej - „na niby”.
- b) Zapewnienie dostępu do bogatego środowiska edukacyjnego, np. dźwięków, faktur, książek, rytmu, natury i elementów kultury.
- c) Stwarzanie warunków do odkrywania świata poprzez działanie – bez presji i ocen, z zachętą do samodzielnego eksperymentowania metodą prób i błędów.
- d) Uwzględnianie indywidualnego rytmu uczenia się oraz zapewnienie wsparcia dzieciom z trudnościami lub opóźnieniami rozwojowymi.

2.3. W zakresie prawa do prywatności, odpoczynku i bezpieczeństwa

- a) Organizacja przestrzeni zapewniającej dziecku prawo do prywatności i intymności.
- b) Wprowadzenie przewidywalnego, spokojnego rytmu dnia z możliwością odpoczynku, wyciszenia i kontaktu z przyrodą.
- c) Ochrona dzieci przed nadmierną stymulacją i hałasem – ograniczanie bodźców mechanicznych, ekranów oraz pośpiechu.
- d) Zapewnienie, że żadne dziecko nie będzie zawstydzane, stawiane pod presją grupy ani zmuszane do aktywności przekraczającej jego możliwości.

2.4 W zakresie prawa do bycia wysłuchanym i współdecydowania

- a) Uwzględnianie opinii i decyzji dziecka w codziennym planowaniu zajęć – np. w wyborze zabaw, kolejności działań czy sposobu uczestnictwa.
- b) Udzielanie dziecku informacji o planowanych wydarzeniach i zmianach w sposób dostosowany do jego wieku i rozumienia.
- c) Tworzenie wspólnych rytuałów (powitania, czytania, świętowanie urodzin), które budują wspólnotę, poczucie bezpieczeństwa i tożsamość grupy.
- d) Umożliwianie dzieciom wyrażania siebie w różny sposób – poprzez słowo, gest, ruch, rysunek, działanie lub język ciała.

2.5 W zakresie współpracy z rodziną – prawa rodziny jako naturalnego środowiska dziecka

- a) Uznanie rodziców za pierwszych i najważniejszych wychowawców dziecka oraz partnerów w działaniach opiekuńczo-wychowawczych.
- b) Włączanie rodziców w życie żłobka – poprzez konsultacje, wspólne działania, np. warsztaty oraz wymianę informacji o dziecku.
- c) Poszanowanie różnorodności kulturowej, religijnej i językowej rodzin.
- d) Informowanie rodziców o przysługujących im i dziecku prawach, w tym prawie do wsparcia specjalistycznego i pomocy w sytuacjach trudnych.

III METODY PRACY Z DZIEĆMI

(zgodnie ze *Standardem I.1. oraz Konwencją o Prawach Dziecka*)

1. METODY OGÓLNE

Metoda	Opis	Zgodność z prawami dziecka
Obserwacja uczestnicząca	Uważna, systematyczna obserwacja dziecka w toku zabawy, aktywności i odpoczynku, bez oceniania.	Realizuje prawo dziecka do bycia poznaczonym i rozumianym jako jednostka; stanowi podstawę indywidualizacji opieki i wsparcia.
Podążanie za dzieckiem	Uwzględnianie zainteresowań, inicjatyw i tempa dziecka w planowaniu dnia.	Wzmacnia autonomię i prawo dziecka do rozwoju we własnym rytmie; wspiera godność i sprawczość.
Modelowanie zachowań	Pokazywanie pożądanых postaw i sposobów działania przez dorosłego w atmosferze szacunku i akceptacji.	Chroni dziecko przed zawstydzaniem, promuje prawo do pozytywnego wzorca i nauki przez relację.
Metoda rytuałów i codziennych schematów	Stałe, powtarzalne elementy dnia: powitanie, posiłki, pożegnanie, wspólne piosenki.	Zapewnia poczucie bezpieczeństwa emocjonalnego, porządku i przewidywalności – podstawowego prawa dziecka.
Metoda reagowania na potrzeby	Uważne i szybkie reagowanie na sygnały dziecka – emocje, potrzeby, komunikaty werbalne i niewerbalne.	Realizuje prawo dziecka do bycia wysłuchanym i traktowanym z empatią.

2. METODY SZCZEGÓŁOWE

W obszarze rozwoju emocjonalnego i społecznego

Metoda	Zastosowanie / znaczenie
Metoda bliskości (kontakt fizyczny, obecność, łagodny ton)	Buduje relację opartą na zaufaniu i poczuciu bezpieczeństwa – realizacja prawa dziecka do opieki i ochrony.
Nazywanie emocji i sytuacji	Pomaga dziecku rozumieć własne emocje („Widzę, że jesteś smutny...”) – prawo do poznania siebie i wsparcia emocjonalnego.
Zabawy integracyjne	Wspólne śpiewanie, powitania, kołysanki – wzmacniają poczucie wspólnoty i przynależności.
Odgrywanie ról z opiekunem (zabawy symboliczne)	Proste scenki społeczne („karmimy misia”) uczą empatii, ról społecznych i rozumienia emocji – prawo do rozwoju społecznego i ekspresji.

W obszarze komunikacji i języka

Metoda	Zastosowanie / znaczenie
Mówienie do dziecka z poziomu jego wzroku	Wzmacnia relację partnerską i prawo dziecka do szacunku w komunikacji.
Czytanie książeczek obrazkowych	Rozwija język, słownictwo, wyobraźnię – prawo dziecka do nauki i informacji.
Metoda rymowanek i piosenek	Wspiera rozwój słuchowy i pamięć, umożliwia ekspresję językową.
Prowokacje językowe	Zachęcanie dziecka do reagowania poprzez pytania, niedokończone zdania – prawo do wyrażania siebie i uczestnictwa w rozmowie.

W obszarze rozwoju poznawczego i motorycznego

Metoda	Zastosowanie / znaczenie
Metoda eksperymentowania	Dziecko bada świat poprzez działanie (nalewanie, przesypywanie) – prawo do nauki przez doświadczenie.
Zabawy manipulacyjne	Rozwijają małą motorykę i koncentrację – prawo do rozwoju fizycznego i poznawczego.
Zabawy z materiałami naturalnymi	Kontakt z naturą i stymulacja zmysłów – prawo do zdrowego środowiska i odkrywania świata.
Metoda swobodnego ruchu	Dziecko decyduje, jak i kiedy się porusza, dorosły jedynie czuwa nad bezpieczeństwem – prawo do autonomii i eksploracji.

W obszarze samodzielności i sprawstwa

Metoda	Zastosowanie / znaczenie
Zachęta i wsparcie zamiast wyręczania	„Spróbuj sam”, „Zobacz, potrafisz” – prawo dziecka do samodzielności i poczucia kompetencji.
Organizacja przestrzeni dostępnej dziecku	Samodzielny wybór zabawki – prawo do decyzji i wpływu na własne otoczenie.

W zakresie współpracy z rodziną

Metoda	Zastosowanie / znaczenie
Karty obserwacji rozwoju dziecka	Umożliwiają rodzicom poznanie postępów dziecka – prawo rodziny do informacji i współdecydowania.
Rozmowy indywidualne i konsultacje	Włączają rodziców w proces wychowawczy – prawo dziecka do ciągłości opieki i spójności środowiska.
Metoda otwartych drzwi	Udział rodziców w zajęciach i wydarzeniach – prawo rodziny do uczestnictwa w życiu placówki.
Metoda codziennego kontaktu	Codzienna wymiana informacji o samopoczuciu i potrzebach dziecka – realizacja prawa do troski, bezpieczeństwa i współpracy między dorosłymi.

IV HARMONOGRAM STAŁYCH I ZMIENNYCH ELEMENTÓW DNIA (zgodnie ze *Standardem I.1. oraz Konwencją o Prawach Dziecka*)

1. **STALE ELEMENTY DNIA** (elementy powtarzające się każdego dnia o określonych porach – zapewniają dziecku rytm, poczucie bezpieczeństwa i przewidywalność)

Godzina	Stały element dnia
6:00 - 8:00	Schodzenie się dzieci – indywidualne powitania, zabawy swobodne.
8:00 - 8:45	Przygotowanie do posiłku. Śniadanie.
10:00 - 10:30	Przygotowanie do posiłku. Drugie śniadanie.
11:30–12:30	Przygotowanie do posiłku. Obiad.
12:30–14:30	Odpoczynek, drzemka, wyciszenie.
14:30–15:00	Przygotowanie do posiłku. Podwieczorek.
15:00–17:00	Rozchodzenie się dzieci, zabawy swobodne, czytanie, aktywności na powietrzu.

2. **ZMIENNE ELEMENTY DNIA** (elementy elastyczne, dostosowywane do grupy, pogody, zainteresowań dzieci i ich potrzeb – nie mają sztywnej godziny, ale są planowane w bloku)

Blok czasowy	Zmienny element dnia
8:45–10:00	Blok aktywności edukacyjno-rozwojowych/Aktywność na powietrzu (zamiennie w zależności od pogody)
10:30–11:30	Aktywność na powietrzu/Blok aktywności edukacyjno-rozwojowych (zamiennie w zależności od pogody)
Przez cały dzień	Indywidualne działania opiekuńczo-wychowawcze

Czynności higieniczne, takie jak: zmiana pieluszek, mycie, podmywanie i odświeżanie dziecka, odbywa się w zgodzie z potrzebami dziecka, wtedy kiedy ono tego potrzebuje, nie jest częścią zaplanowanego harmonogramu dla całej grupy. Dzieciom starszym, które korzystają z nocnika, przypomina się o możliwości skorzystania z toalety. Przewijanie odbywa się bez pośpiechu, z delikatnością i w kontakcie z dzieckiem.

V PLANOWANE AKTYWNOŚCI EDUKACYJNE (zgodnie ze *Standardem I.1., VI.2., VII.2., VII.2., IX.2., VI.4. oraz Konwencją o Prawach Dziecka*)

1. Aktywności wspierające rozwój autonomii dzieci (*Standard VI.2.*):

1.1. umożliwienie dzieciom podejmowania decyzji w sprawach ich dotyczących:

- wybór zabawki, książeczki lub piosenki do wspólnej zabawy,
- decydowanie, gdzie dziecko chce usiąść podczas zajęć (np. na dywanie, przy stoliku),
- propozycja dwóch opcji ubioru („wolisz bluzkę czerwoną czy niebieską?”),
- udział w ustalaniu kolejności zabaw („najpierw taniec czy układanie klocków?”),
- zachęcanie do wyrażania opinii – „czy podobała ci się ta książeczka?”, „jaką zabawę wybierzesz jutro?”,

1.2. zwiększanie samodzielności dzieci:

- samodzielne mycie rąk, korzystanie z ręcznika papierowego,
- próby samodzielnego jedzenia, ubierania się, zakładania butów,
- sprzątanie po zabawie – odkładanie zabawek na wyznaczone miejsce,
- uczestnictwo w prostych obowiązkach grupowych („pomocnik dnia”),
- zabawy rozwijające poczucie sprawczości – np. „Ja potrafię!”, „Zrobię to sam”,

2. Aktywności w zakresie zapewnienia warunków do wspierania poznawania i doświadczania przez dzieci otaczającego je świata(Standard VII.2.)

2.1. myślenie przyczynowo- -skutkowego:

- a) zabawy wodą (co się stanie, gdy wleję wodę do kubka, przeleję do miski?),
- b) eksperymenty z lekkimi i ciężkimi przedmiotami – co tonie, a co pływa,
- c) zabawy z klockami – co się stanie, gdy wieża jest zbyt wysoka?,
- d) zabawy w „a co się stanie, gdy...” – np. z ruchem, dźwiękiem, światłem,

2.2. umiejętności obserwowania i doświadczanie otaczającego świata:

- a) częste spacerowanie, obserwacja przyrody, zjawisk pogodowych,
- b) zabawy w ogrodzie Żłobkowym – sadzenie kwiatów, ziół lub warzyw, pielęgnacja roślin,
- c) zabawy z lupą – oglądanie liści, kamyczków, trawy,
- d) zabawy tematyczne z wykorzystaniem naturalnych materiałów (kasztań, szyszki, piasek),
- e) organizacja zajęć sensorycznych (doświadczanie zapachów, faktur, smaków),
- f) prowadzenie prostych doświadczeń i eksperymentów dostosowanych do wieku dzieci,

2.3. używanie określeń dla cech przedmiotów:

- a) zabawy w „co jest miękkie, a co twarde?”, „co jest gładkie, a co szorstkie?”,
- b) sortowanie przedmiotów według koloru, wielkości lub kształtu,
- c) nazywanie kolorów podczas zabawy („daj mi czerwony klocek”),

2.4. używanie określeń przestrzennych:

- a) zabawy z piłką („rzucić do mnie”, „piłka pod stołem”, „za krzesłem”),
- b) zabawy w chowanie z maskotką – „miś jest na półce”, „miś pod krzesłem”,
- c) budowanie torów przeszkód – przejdź nad, pod, obok,

3. Wskazówki metodyczne wspierające u dzieci rozwój gotowości i umiejętności mówienia, słuchania i porozumiewania się (Standard VIII.2.)

3.1. rozmowy z dziećmi:

- a) poranne powitanie w kręgu – rozmowa o samopoczuciu, pogodzie, planie dnia,
- b) rozmowy tematyczne – np. „Moja rodzina”, „Zwierzęta w gospodarstwie”, „Co lubię robić w ogrodzie”,
- c) rozmowy indywidualne podczas zabawy swobodnej,
- d) rozmowy przy posiłkach – o smakach, kolorach, ulubionych potrawach,
- e) rozmowy o emocjach z wykorzystaniem obrazków twarzy lub lustra,
- f) rozmowy po spacerze lub zabawie w ogrodzie – podsumowanie obserwacji i wrażeń,
- g) rozmowy po czytaniu książeczki – „Co ci się najbardziej podobało?”, „Kogo zapamiętałeś?”,

3.2. komunikowanie się dzieci ze sobą oraz personelem:

- a) zabawa w „Podaj rączkę”, „Przybij piątkę”, „Podaj piłkę koledze”,
- b) zabawy w parach – wspólne pchanie wózka, budowanie wieży, układanie klocków,
- a) zabawy w „Kto to?” – dzieci rozpoznają siebie na zdjęciach lub po głosie,
- b) używanie imion – „Kto ma misia? – Zosia!”, „Podaj Jasiowi piłkę”,
- c) zabawy z pacynkami – pacynka mówi: „Cześć!”, dzieci odpowiadają „Cześć!”,

- d) zabawy w „dom” lub „kuchnię” – dzieci częstują siebie zabawkowym jedzeniem, mówią „proszę”, „dziękuję”,
- e) wspólne śpiewanie prostych piosenek z gestami (np. „My jesteśmy krasnoludki”, „Kółko graniaste”),
- f) zabawa w naśladowanie głosów zwierząt – „Jak robi krówka?”, „Jak robi piesek?”,
- g) zabawy w przekazywanie – dziecko podaje zabawkę następnemu („Teraz twoja kolej”),

3.3. aktywny udział dzieci we wspólnym czytaniu, słuchaniu tekstów, utworów, książek:

- a) wspólne oglądanie książeczek obrazkowych – opiekun pyta: „Gdzie jest kotek?”, „Pokaż jabłko”,
- b) czytanie krótkich rymowanek i wierszyków z pokazywaniem gestów („Sroczka kaszkę warzyła”, „Idzie rak”),
- c) słuchanie bajek dźwiękowych i rozpoznawanie odgłosów („Co to było? – Ptaszek śpiewa!”),
- d) wspólne oglądanie książeczek sensorycznych – dotykane, przesuwane, otwieranie okienek,
- e) zabawy w „żywe czytanie” – pacynka lub pluszak „czyta” książkę razem z opiekunem,
- f) pokazywanie ruchem fragmentów wierszyka – np. „Idzie rak” z ruchem paluszków po rączce,
- g) po czytaniu – dopasowywanie przedmiotów do treści (np. pokazanie zabawkowego misia po bajce o misiu),

4. Wskazówki metodyczne wspierające kształtowanie otoczenia umożliwiającego dzieciom rozwój sprawności fizycznej i angażowanie zmysłów (Standard IX.2.)

4.1. zabawy angażujące zmysły: wzroku, słuchu, węchu, dotyku, smaku:

- a) kącik sensoryczny: pudełka z różnymi fakturami (miękkie, chropowate, gładkie).
- b) degustacja owoców – rozpoznawanie smaków.
- c) zabawy dźwiękowe – rozpoznawanie instrumentów po brzmieniu.
- d) ścieżka sensoryczna z różnych materiałów (np. gąbka, piasek, szyszki).

4.2. zabawy wspierające rozwój motoryki małej:

- a) nawlekanie koralików, sortowanie drobnych elementów,
- b) malowanie pędzlem, palcami, stemplowanie, rysowanie,
- c) zabawy z masą solną, ciastoliną, piaskiem kinetycznym,
- d) chwytanie i przekładanie drobnych przedmiotów przy pomocy szczypców,
- e) otwieranie i zamykanie pojemników,

4.3. ćwiczenia koordynacji wzrokowo-ruchowej i równowagi:

- a) układanie klocków według wzoru, trafianie piłką do celu, łapanie baniek mydlanych,
- b) przechodzenie po linie na podłodze, chodzenie po równoważni,
- c) zabawy ruchowe z elementami czołgania, turlania, przeskakiwania,
- d) taniec z rekwizytami, np. wstążkami, balonami, szarfami,

4.4. zabawy wspierające czucie głębokie oraz kształtujące schemat własnego ciała:

- a) zabawy z obciążeniem (noszenie plecaczka, przesuwane/toczenie przedmiotów, przeciąganie liny),
- b) zabawy w „gimnastykę ciała” – dotknij głowy, ramion, kolan,
- c) masażyki i wierszyki dotykowe („Idzie rak nieborak”, „Sroczka kaszkę warzyła”),
- d) chowanie się pod kocem,

4.5. aktywności dużej motoryki ze szczególnym uwzględnieniem zabaw na powietrzu:

- a) spacer i zabawy na placu zabaw oraz w ogrodzie,

- b) biegi, skoki, wspinaczka, przeciąganie, turlanie, jazda na pojazdach,
- c) zabawy z piłkami, chustą animacyjną,
- d) zabawy w grupie: berek, „kolory”, „ciepło-zimno”, zabawy tematyczne.

5. Celebrowanie świąt i innych ważnych wydarzeń (Standard VI.4.)

5.1. Celebrowanie świąt i innych ważnych wydarzeń:

- a) obchody świąt państwowych, religijnych oraz wydarzeń o znaczeniu społecznym i lokalnym (np. Święto Konstytucji 3 Maja, Narodowo Święto Niepodległości, Dzień Flagi, Międzynarodowy Dzień Praw Dziecka, warsztaty Bożonarodzeniowe/Wielkanocne), udział w akcjach charytatywnych, spotkania z lokalnymi służbami),
- b) przygotowywanie wydarzeń tematycznych (np. Dzień Dziecka, Dzień Mamy i Taty, Dzień Babci i Dziadka, urodziny dzieci, Dzień Misia, Dzień Chłopaka/Kobiet, Dzień Ziemi),

Wszystkie działania i zabawy w żłobku są dostosowywane do wieku oraz indywidualnego poziomu rozwoju dzieci. Każde dziecko otrzymuje wsparcie odpowiednie do swoich potrzeb, a podejście opiekunów uwzględnia różne tempo rozwoju i możliwości maluchów. Dzięki temu każde dziecko ma prawo do uczestnictwa w aktywnościach zgodnie ze swoimi możliwościami.

VI WSKAZÓWKI METODYCZNE DLA PERSONELU

(zgodnie ze Standardem VI.1., VII.1., VIII.1., IX.1., X.1., VI.3.,X.2. oraz Konwencją o Prawach Dziecka)

1. Wskazówki metodyczne sprzyjające rozwojowi u dzieci poczucia przynależności do grupy oraz zainteresowania innymi. (Standard VI.1.)

1.1. Organizowanie sytuacji sprzyjających kontaktom społecznym:

- a) tworzyć codzienne okazje do wspólnej zabawy dzieci w parach lub małych grupach (np. zabawy konstrukcyjne, tematyczne, ruchowe),
- b) proponować aktywności wymagające współpracy i wzajemnej pomocy (np. wspólne budowanie wieży z klocków, opiekowanie się „chorym misiem”),
- c) inicjować zabawy integracyjne, kręgów powitalnych, wspólnego śpiewania, klaskania, czy tańczenia.

1.2. Budowanie klimatu akceptacji i bezpieczeństwa:

- a) stosować łagodny, spokojny ton głosu, dając dzieciom poczucie bezpieczeństwa,
- b) reagować z empatią na emocje dzieci – nazywać ich uczucia i wspierać w ich przeżywaniu,
- c) zachęcać do wyrażania emocji w akceptowalny sposób i pokazywać, jak można rozwiązywać konflikty w sposób pokojowy.

1.3. Wzmacnianie pozytywnych relacji między dziećmi:

- a) chwalić i naglašniać przykłady pozytywnych zachowań społecznych ("Antek, poczekałeś na swoją kolej – super!"),
- b) zachęcać dzieci do pomagania sobie nawzajem („Zapytałaś, czy może się pobawić z tobą – to bardzo miłe.”),
- c) unikać porównań między dziećmi — skupić się na indywidualnych postępkach i mocnych stronach.

1.4. Modelowanie właściwych postaw społecznych:

- a) pokazywać dzieciom, jak można przyłączyć się do zabawy ("Popatrz, możesz powiedzieć: *czy mogę z wami?*"),
- b) wspólne rozwiązywać problemy i konflikty, z jednoczesnym tłumaczeniem, co się dzieje i dlaczego coś jest ważne,
- c) demonstrować uprzejmość i szacunek w codziennych sytuacjach — np. poprzez mówienie „proszę”, „dziękuję”, „przepraszam”.

1.5. Stwarzanie okazji do poznawania siebie nawzajem:

- a) codzienne rytuały przedstawiania się (np. „Dzień dobry, mam na imię...”),
- b) wspólne rozmowy w kręgu: "Kto ma dziś urodziny?", "Kto ma zabawkę?", "Kto był dziś u fryzjera?"

1.6. Stała obserwacja i indywidualne podejście:

- a) uważnie obserwować, które dzieci potrzebują większego wsparcia w nawiązywaniu relacji,
- b) zachęcać dzieci nieśmiałe do kontaktu z innymi poprzez pośrednictwo dorosłego (np. wspólne wprowadzenie do zabawy),
- c) wspierać dzieci z trudnościami społecznymi, oferując im więcej okazji do ćwiczenia kontaktów w bezpiecznych warunkach.

1.7. Zabawa jako naturalne środowisko interakcji społecznych:

- a) umożliwiać dzieciom swobodny wybór zabaw i towarzyszy – nie wymuszać kontaktów, ale tworzyć okazje,
- b) obserwować i wspierać przebieg zabaw, gdy dzieci same inicjują relacje – nie zakłócać ich nadmierną interwencją.

1.8. Uwzględnianie wielokulturowości i różnorodności:

- a) organizować zajęcia pokazujące, że każdy jest inny i to jest wartościowe (np. wspólne oglądanie zdjęć dzieci z różnych kultur, książeczki o różnorodności),
- b) wprowadzać do zabawy/zajęć, np. obrazków, lalek, maskotek reprezentujących różne typy wyglądu, ubioru, sprawności,
- c) wspierać dzieci w akceptacji różnic między sobą i nauce tolerancji.

2. Wskazówki metodyczne sprzyjające poznawaniu i doświadczaniu otaczającego świata przez dzieci (Standard VII.1.)

2.1. Organizacja przestrzeni i form aktywności:

- a) zapewniać dzieciom możliwość działania **zarówno** indywidualnie, jak i w małych grupkach oraz w całej grupie, w zależności od ich potrzeb i preferencji,
- b) umożliwiać dzieciom swobodną zabawę w różnorodnych kąciach tematycznych,
- c) modyfikować tematykę kącików zabaw zgodnie ze zmieniającymi się zainteresowaniami i potrzebami dzieci,
- d) pozwalać dziecku samodzielnie decydować, czym, jak i jak długo będzie się bawić, dając przestrzeń na rozwój autonomii,
- e) organizować zajęcia, ale nie zmuszać dzieci do uczestnictwa – szanować ich gotowość i tempo włączania się w aktywności grupowe.

2.2. Nauka przez działanie i bezpośrednie doświadczanie:

- a) organizować zabawy oparte na bezpośrednim doświadczaniu, np. udostępnia dzieciom **przedmiotów** codziennego użytku, którymi mogą manipulować i eksperymentować,
- b) dostosowywać tematykę zabaw i aktywności do aktualnych zainteresowań dzieci, co zwiększa ich zaangażowanie,
- c) inspirować dzieci do poszerzania wiedzy i rozwijania umiejętności poprzez zabawę, rozmowę, obserwację oraz proponowanie nowych wyzwań,
- d) dawać dzieciom czas i przestrzeń na eksperymentowanie oraz uczenie się na błędach, wspieranie w samodzielnym rozwiązywaniu problemów.

2.3. Dostarczanie różnorodnych bodźców poznawczych:

- a) zapewniać dostęp do materiałów naturalnych, przedmiotów codziennego użytku oraz zabawek.

- b) organizować zabawy sensoryczne i badawcze (np. mieszanie kolorów, zabawy wodą, manipulowanie materiałami o różnych fakturach),
- c) umożliwiać dzieciom eksplorowanie najbliższego otoczenia żłobka – spacer, obserwacje, zabawy w ogrodzie, na placu zabaw,
- d) tworzyć warunki do obserwowania zmian zachodzących w przyrodzie, takich jak zmiany pór roku, pogody czy cyklu życia roślin.

3. Wskazówki metodyczne wspierające i dzieci rozwój gotowości i umiejętności porozumiewania się (Standard VIII.1.)

3.1. Mówienie do dzieci:

- a) używać jasnego, zrozumiałego języka dostosowanego do wieku dziecka,
- b) mówić w sposób ciepły, spokojny i naturalny,
- c) opisywać bieżące czynności i sytuacje, w których dziecko uczestniczy (np. „teraz zakładamy buciki”, „teraz kroimy jabłko”),
- d) często nazywać emocje, przedmioty, czynności, zjawisk w otoczeniu,
- e) stosować zdania proste, ale poprawne gramatycznie – jako model poprawnej mowy.

3.2. Aktywne słuchanie dzieci:

- a) okazywać pełną uwagę, kontakt wzrokowy, przykłonienie na poziomie dziecka,
- b) potwierdzać, że wypowiedź dziecka została usłyszana i zrozumiana (np. „Rozumiem, że...”, „Chcesz powiedzieć, że...”),
- c) zadawać pytania rozwijające wypowiedź dziecka,
- d) nie przerywać dzieciom podczas mówienia, dawać im czas na dokończenie wypowiedzi,
- e) okazywać szacunku dla komunikatów dzieci także wtedy, gdy są niepełne lub niewyraźne.

3.3. Wzbogacanie słownictwa dzieci:

- a) wprowadzać nowe słowa w kontekście codziennych aktywności (np. „to jest kwadratowy klocek, a ten jest trójkątny”),
- b) organizować zabawy słowne, rymowanki, piosenki, czytanie książek, opowiadanie historyjek,
- c) rozszerzać wypowiedzi dzieci poprzez powtarzanie i dodawanie nowych informacji (np. dziecko mówi: „pies”, dorosły: „Tak, to duży, biały pies biegnie po trawie”),
- d) stwarzać okazje do mówienia poprzez zadawanie pytań otwartych i stymulujących myślenie (np. „Co się stało?”, „Jak myślisz, dlaczego?”),
- e) zachęcać dzieci do wyrażania swoich potrzeb, emocji, opinii.

4. Wskazówki metodyczne wspierające rozwój fizyczny dzieci (Standard IX.1.)

4.1. Rozwój małej motoryki (precyzyjnych ruchów rąk i palców):

- a) zachęcać dzieci do samodzielnego jedzenia (używanie łyżeczki, picie z kubka, trzymanie kanapki),
- b) włączać dzieci w proste czynności dnia codziennego,
- c) organizować zabawy manipulacyjne: układanie, nawlekanie, wkładanie,
- d) wykorzystywać materiały o różnej fakturze: lepienie z miękkiej plasteliny, ugniatanie ciasta solnego, darcie papieru, malowanie palcami i gąbkami,
- e) stosować zabawy paluszkowe i rymowanki ruchowe („Idzie kominiarz po drabinie”, „Tu sroczka kaszkę warzyła”).

4.2. Rozwój percepcji zmysłowej (integracji sensorycznej):

- a) zapewniać dzieciom możliwość poznawania różnych faktur i materiałów: miękkich, twardych, gładkich, szorstkich,
- b) organizować zabawy sensoryczne: przesypywanie kaszy, ryżu, makaronu; zabawy w piasku i wodzie; chodzenie po ścieżkach sensorycznych,
- c) wprowadzać zabawy dźwiękonaśladowcze i muzyczne – słuchanie różnych odgłosów, instrumentów, śpiewanie prostych piosenek,
- d) ćwiczyć rozpoznawanie zapachów (np. cytryna, mydło, wanilia) – zawsze w bezpieczny i delikatny sposób,
- e) stosować kojące rytuały: masażyki, kołysanie, delikatne przytulanie, aby wspierać poczucie bezpieczeństwa,
- f) obserwować reakcje dzieci na bodźce – unikać przeciążenia sensorycznego (nadmiaru hałasu, ostrych światła, zbyt wielu wrażeń).

4.3. Rozwój dużej motoryki (ruchów całego ciała):

- a) zapewniać codzienny ruch: raczkowanie, chodzenie, wspinanie się, turlanie, skakanie,
- b) organizować proste tory przeszkód,
- c) prowadzić zabawy ruchowe z elementem rytmu: podskoki, taniec, „stąpanie po kamieniach”, „ptaszki fruwią”,
- d) ćwiczyć równowagę: stanie na jednej nodze (z pomocą), chodzenie po niskiej desce, przysiady, przechodzenie przez obręcz,
- e) często wychodzić na świeże powietrze – spacerować, bieganie po trawie, pchanie wózków, jazda na małych pojazdach.

5. Wskazówki metodyczne wspierające działania twórcze i kontakt z kulturą (Standard X.1)

5.1. Działania twórcze dzieci:

- a) stwarzać dzieciom możliwość swobodnej ekspresji plastycznej, muzycznej, ruchowej i werbalnej,
- b) organizować zajęcia plastyczne z wykorzystaniem różnych materiałów,
- c) wprowadzać dzieci w świat muzyki i rytmu poprzez śpiewanie, zabawy rytmiczne i taneczne,
- d) prowadzić zajęcia ruchowe z elementami improwizacji, opartych na muzyce.

5.2. Dostęp do wytworów kultury:

- a) czytać dzieciom książki z wartościowymi treściami,
- b) podczas zajęć słuchać wyłącznie muzyki klasycznej, ludowej, instrumentalnej lub dziecięcej,
- c) organizować proste formy teatralne, np. teatrzyki,
- d) zapoznawać dzieci z tradycjami, zwyczajami i świętami (lokalnymi, narodowymi).

6. Zadania personelu wspierające współpracę i komunikację dzieci w grupie (Standard VI.3.)

6.1. Tworzenie warunków do interakcji między dziećmi:

- a) organizowanie przestrzeni sprzyjającej wspólnej zabawie i działaniu,
- b) zapewnienie materiałów i zabawek, które umożliwiają współdziałanie,
- c) aranżowanie sytuacji edukacyjnych wymagających komunikacji i współpracy.

6.2. Modelowanie właściwych postaw i zachowań społecznych:

- a) prezentowanie przykładów uprzejmego i empatycznego zachowania,
- b) aktywne uczestnictwo w zabawach i rozmowach dzieci jako wzór komunikacji,
- c) reagowanie na konflikty w sposób wspierający naukę rozwiązywania sporów.

6.3. Wzmacnianie pozytywnych relacji rówieśniczych:

- a) zachęcanie do dzielenia się, współdziałania i pomagania sobie nawzajem,
- b) chwalenie i nagradzanie przejawów współpracy,
- c) wspieranie dzieci w nawiązywaniu kontaktów i inicjowaniu wspólnych działań.

6.4. Rozwijanie umiejętności komunikacyjnych:

- a) stymulowanie rozwoju językowego poprzez rozmowy, piosenki, rymowanki, zabawy słowne,
- b) uczenie dzieci wyrażania emocji, potrzeb i prośb w sposób akceptowalny społecznie,
- c) prowadzenie zajęć wspierających rozumienie emocji i potrzeb innych osób.

6.5. Indywidualne podejście do dziecka:

- a) dostosowanie działań do wieku, możliwości i potrzeb dziecka,
- b) szczególne wsparcie dla dzieci nieśmiałych lub mających trudności w kontaktach z rówieśnikami,
- c) obserwacja relacji między dziećmi i reagowanie na trudności.

7. Działania personelu zachęcające dzieci do wyrażania twórczej ekspresji (Standard X.2.)

7.1. Wyrażanie twórczej ekspresji w różnych formach:

- a) codzienne zachęcanie dzieci do udziału w zabawach twórczych, np. plastycznych, muzycznych, ruchowych, teatralnych,
- b) umożliwianie dzieciom improwizowania ruchem, dźwiękiem, barwą, słowem,
- c) wspieranie dzieci w ekspresji emocji i przeżyć poprzez tworzenie (np. „pokaż, jak czuje się dziś Twoja rączka”, „co narysuje Twoja radość?”),
- d) proponowanie otwartych działań artystycznych, bez narzuconego wzoru – skupionych na procesie, nie na efekcie końcowym.

7.2. Wyrażanie twórcza ekspresja przez wykorzystywanie różnorodnych materiałów:

- a) udostępnianie dzieciom różnorodnych materiałów, np. farb, kredek, plasteliny, ciastoliny, folie, papieru, elementów naturalnych (liście, kamienie, szyszki), materiałów recyklingowych,
- b) organizowanie zajęć, w których dzieci samodzielnie wybierają materiały i narzędzia do pracy,
- c) dbanie o to, by dzieci mogły eksperymentować, łączyć różne materiały.

7.3. Poznawanie różnych wytworów kultury

- a) regularne czytanie, np. książek, wierszy, rymowanek,
- a) prezentowanie dzieciom muzyki klasycznej, ludowej i dziecięcej,
- b) organizowanie prostych form teatryków i inscenizacji (np. z użyciem pacynek, misiów, cieni),
- c) włączanie dzieci w obchody świąt i wydarzeń kulturowych (np. tydzień książki),
- d) urządzanie wystaw prac dzieci.

Prezydent Miasta Kutno

Mariusz Sikora